

Информативни лист о заразним болестима

Заушке

Заушке су заразна вирусна инфекција коју углавном добијају деца школског узраста. Имунизација MMR вакцином спречава болест. Особе које имају заушке не би требало да долазе у контакт са другима девет дана од почетка отицања.

Шта су заушке?

Заушке су заразна болест коју изазива вирус заушака. У прошлости су заушке биле честа дечија болест. Захваљујући имунизацији, заушке се у Аустралији сада врло ретко јављају.

Који су симптоми болести?

- Уобичајени симптоми заушака су повишена температура, губитак апетита, умор и главобоља које прати отицање и бол пљувачних жлезда. Најчешће су захваћене једна или обе паротидне пљувачне жлезде (налазе се у образима, у близини вилице, испод ушију).
- Око једне трећине оболелих нема никакве симптоме.
- Заушке су обично озбиљније код особа које их добију после пубертета.
- Компликације од заушака су ретке и оне могу да укључе упалу мозга (енцефалитис), опни које се налазе око мозга и кичмене мождине (менингитис), тестиса (запаљење семеника), јајника (запаљење јајника), дојки (маститис), спонтани побачај и губитак слуха. Стерилност (неплодност) код мушкараца се јавља врло ретко.

Како се болест шири?

- Заушке се преносе тако што се удахне вирус заушака који је оболела особа искашљала или искијала у ваздух. Вирус заушака такође може да се пренесе са једне на другу особу директним контактом са зараженом пљувачком.
- Особе које имају заушке могу да буду заразне седам дана пре и девет дана после отицања пљувачних жлезда. Оболеле особе су међутим највише заразне 2 дана пре и 4 дана после појаве симптома.
- Време од контакта са вирусом до обољевања варира од 12 до 25 дана, али најчешће протекне између 16 и 18 дана.

Код кога постоји ризик од ове болести?

Свако ко дође у контакт са заразним заушцима може да их добије уколико већ није прележао ту болест или примио имунизацију.

Како се спречава зараза заушцима?

- Особе које болују од заушака треба да остану код куће девет дана после почетка отицања да не би преносиле вирус на друге.
- MMR вакцина штити против заушака, малих богиња и рубеоле и она се даје по стандардном протоколу вакцинисања. MMR вакцина треба да се да деци када напуне 12 месеци старости, и поново када напуне четири године.
- Особе рођене после 1965. треба обавезно да приме две дозе MMR вакцине.

Како се поставља дијагноза заушака?

Лекар ће обично поставити дијагнозу заушака само на основу симптома и знакова болести код пацијента. Анализа крви или бриса из грла, мокраће или спиналног ликвора може да потврди дијагнозу.

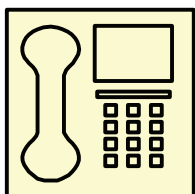
Како се лече заушке?

За заушке не постоји никакав посебан третман. Обична средства за смањење болова могу да смање болове и температуру. Топли или хладни облози на отечене жлезде могу да доведу до олакшања.

Како реагују заводи за јавно здравље?

- Лабораторије, директори школа и обданишта морају да пријаве све случајеве заушака локалном заводу за јавно здравље. Ти извештаји служе за скупљање статистичких података да би се разумела кретања заушака у друштвеној заједници.
- Особе које имају заушке не би требало да иду у обданиште, школу и на посао девет дана после почетка отицања.

Више информација – Заводи за јавно здравље у Новом Јужном Велсу

1300 066 055

www.health.nsw.gov.au